

NÓGRÁDI LAPOK ÉS HONTI HIRADÓ

POLITIKAI, TÁRSADALMI S KÖZGAZDÁSZATI HETILAP.

Előfizetési ár:

Egész évre 12 kor. Fél évre 6 kor. Negyed évre 3 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.
Előfizetni csupán a kiadóhivatalban lehet B.-Gyarmaton.

Előfizetési pénzek, reklamációk és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

A lap szellemi részére a Nyílt-térre vonatkozó minden közlemények a szerkesztőhöz küldendők.

Hirdetések

Árszabály szerint számítatnak. — Nagyobb és többszöri hirdetések jutányos áron eszközöltenek. Nyílttér petít sora 40 fillér.

B.-Gyarmat, 1902. okt. 11

Tegnapelőtt folyt le a vármegyének rendes őszi közgyűlése. A közgyűlésről mindjárt megállapíthatjuk azt, hogy higgadtan s a rendes mederben és hangulatban folyt le. A vármegyei ellenzék felszólalásaiban elkerülte a személyes tekinteteket s szigorúan a tárgyból és a tárgyhoz szóló érvelésekkel állott elő. Ha ez az új hang a multtal némi összehasonlítást megenged, úgy azt kell constataálnunk, hogy a bizottság tagjait egy egészségesebb szellem uralta, mely a vármegye multjához és közgyűléseinek lefolyásához teljesen méltó.

A közgyűlés menetéből azonban nemcsak ebben, hanem különösen egy kérdésben nyilatkozott meg az egészséges és egyöntetű szellem. Az önálló vámtérület kérdésében. Kimondotta ugyanis a közgyűlés, hogy az önálló vámtérület érdekében a kormányhoz felir. Ennek a kérdésnek az az előzménye, hogy Laszkáry Gyula, bizottsági tag már az állandó választmányban állott elő azzal az indítvánnyal, hogy a vármegye egyenesen az országgyűléshez irjon fel. Beniczky Árpád csatlakozott ehhez az indítványhoz, Laszkáry Gyula azonban abból indulva ki, hogy a kormány nem mellőzhető, indítványát, a főispán alapos felszólalása után a már előadott formában módosította, melyet az állandó választmány azután teljesen magáévá tett.

A határozatot — igen természetesen — semmi körülmények között sem lehet olybá tekinteni, mintha az bizalmatlanság lenne a kormány iránt. Ellenkezőleg. Nem bizalmatlanság az, hanem a legnagyobb bizalom s egyuttal támogatás a kormányra nézve abban a küzdelemben, melyet a kiegyezés terén megharcolnia kell. A vármegye közvéleménye nyilatkozott meg elvégre is a meghozott határozatban és ez a vélemény, ha a többi törvényhatóságokkal egyöntetű, bizonyára nemcsak megszívlelendő, hanem fegyverül is felhasználható.

A felirat tehát nem az országgyűléshez, hanem, mint azt Török Zoltán főispán alapos érveléssel kifejtette, egyedül a kormányhoz volt intézhető. A főispán érvei előtt nemcsak az állandó választmány, hanem a közgyűlés is meghajolt s így ment az akként keresztül, hogy feliratával a vármegye közvetlenül a kormányhoz fordul.

Es ez az egyedüli helyes. Nemcsak a forma, hanem a tartalom tekintetében is. A kiegyezési tárgyalások mindinkább megérlelték mindenkinben azt, hogy a Lajtán tul uralkodó tényezőknél nem a méltányosság az irányadó, sőt inkább az, hogy Magyarország közgazdasági, ipari és kereskedelmi élete Austria érdekeinek

teljesen és egészben alárendeltség, sőt ha lehet, elnyomassék. Ma már ezzel tisztában van mindenki, nem csoda tehát, ha a közvéleményben mindinkább erős gyökeret ver az a gondolat, hogy az elnyomatás nyitjától csakis vámtérületünk önállósításával menekedhetünk meg.

A kormányelnök nyíltan, férfiasan kijelentette az országgyűlés új épületében az ország színe előtt, hogy a törvényes alaptól s annak következményeiből semmit sem enged. Az ő szava és kijelentése teljes garancia arra nézve, hogy az országnak érdeke minden tekintetben megóva lesz. S ha ehhez a nyilatkozathoz még az ország közvéleménye is társul, ebben olyan hatalmas erő rejlik, melyet oda átról a legügyesebb politikai tojástanczsal sem lehet megdönteni.

A mi erőnk az egyöntetűségben van, tehát épen abban, a mi oda át a Lajtán tul, már rég óta nincs meg. Már pedig ebben az erőben hatalom is van s a hatalom a politika terén épen a leglényegesebb, a legdöntőbb tényező.

Nógrádvármegye őszi rendes közgyűlése.

Törvényhatóságunk okt. hó 10-én tartotta rendes őszi közgyűlését Török Zoltán főispán elnöklete alatt.

A főispán pont 10 órakor jelent meg fekete diszmagyarban — a tiszti karral a vármegye díszes tanácskozó termében, a hol a belépéskor harsány éljenzés hangzott fel.

A főispán a meglehetősen számban megjelent bizottsági tagokat szívélyesen üdvözölte és a közgyűlést megnyitván, a jegyzőkönyv hitelesítésére Aninger László, Baintner Ottó és Gazdik Lajos bizottsági tagokat kérte fel. A jegyzőkönyv hitelesítésének határnapjául október hó 13-ika tűzetett ki.

Az alispáni jelentést, melyet lapunk mult számában is közöltük, tudomásul vétetett.

A házi pénztár 1903-dik évi költségvetése egyhangulag elfogadtatott. A költségvetésből a pénztári és számvevősegi tisztség személyi és dologi kiadásai, melyeket 1903 évi január 1-jétől a kincstár fog fedezni, most már kimaradnak az előirányzatból. Ez a megyei költségvetés szükségletét 22550 koronával apasztja le. Eszerint a vármegye 1903 évi szükséglete 208,746 k. 12 fill.

A segedelmi pénztár 1903 évi költségvetése 8626 k. 2 fill. kiadási összeggel állapított meg ezzel szemben a bevételek ugyanannyi.

A közuti 1903. és 1904. évekre szóló költségvetés szintén egyhangulag elfogadtatott.

Ministeri leiratok.

Belügyi m. kir. minister urnak leirata folytán a pozsonyi kiállítás céljaira adott 1200 korona segélyösszeg a gazdasági egylettől megtérített fog, mivel a ragadós betegségek miatt vármegyénkből szarvasmarhák Pozsony-

ban kiállítva nem voltak és így e célra költség nem merült fel.

Belügyi m. kir. minister urnak leirata B.-Gyarmat nagyközségben a közfogyasztásra szánt élelmi cikkek elővásárlásának korlátozását kimondó vármegyei szabályrendelet el nem fogadtatott, mert ez a szabad kereskedelem elveivel ellenkezik.

Vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter urnak leirata a Madách tanügyi alapítvány megszüntetése tárgyában tudomásul vétetett s az alispán utasított, hogy most már ezt a körülbelül 5600 korona alapot utalja be a szobor alapra.

A Belügyministeri leirat a borsos-berinkei feloldott regále kártalanítási kötvény visszaváltását elrendelte.

Törvényhatósági átiratok.

Szatmárnémeti sz. kir. város átirata az olasz borvám klausula eltörlése tárgyában pártoltatik vármegyénk által is.

Pozsonyvármegye átirata a nemzetiségi törvénynek módosítása tárgyában szintén pártoltatik.

Különben a vármegye határozata szösz szerint a következő:

A törvényhatósági bizottság a nemzetiségi igazgatóknak az egységes magyar állam ellen irányuló és ennek létét veszélyeztető káros üzemeit a leghatározottabban elítéli és ezeknek az üzelmeknek törvényhozás útján leendő megakadályozását a magyar nemzeti politika jól felfogott követelményeként szükségesnek tartván, Pozsonyvármegye törvényhatósági bizottságának a nemzetiségi törvénynek is nevezett 1868. évi 44. t.-cikk módosítása iránt az országgyűlés képviselőházához intézett feliratát magáévá teszi és azt hasonszellemű felirattal támogatni hazafias kötelességének ismeri.

Barsvármegye átirata a vármegyei tisztviselők és alkalmazottak lakbérilletményeinek országosan leendő szabályozása tárgyában pártfogásban részesült. Pártoltatik továbbá

Ungvármegye átirata is a tanköteles gyermekek után tanítói nyugdíjra szedett 30 filléres járulékok eltörlése tárgyában.

Pestvármegye átirata folytán Rád községnek a vácz—szór—püspökhatvani vicinális utvonál érdekeltségébe leendőbevonása megengedett. Rád községe ezen utra évenként 50 koronával fog hozzájárulni.

Alispáni előterjesztések és jelentések.

A 15 éven aluli gyermekeknek nyilvános helyekről távollattása tárgyában alkotott szabályrendelet még azzal pótolatik ki, hogy a 15 éven aluli gyermekek nyilvános helyeknek még a kerthelyiségeiben sem szabad megjeleniök s a kártyától eltiltatnak.

A távirda és távbeszélő vezetékek felvigyázására vonatkozó kormányhatósági rendeletnek a törvényhatósági utbiztosok és utkaparókra szabályrendeleti függelékalkájában kiterjesztették.

Az Alispáni előterjesztés hogy a segedelmi magánpénztárnál előállott túlkidadások megszüntetése végett 2 darab 20 ezer korona értékpapírt eladott, jóváhagyatik.

Felirat intéztetik a belügyminiszterhez az árvaszéki segéd és szolga személyzet szaporítása iránt.

A Veres Pálné emléktábla ünnepélyes leleplezéséről Nagy Mihály alispán részletes jelentést tett, melyben bejelenti, hogy az ünnepi szónok Sréter Alfréd országgyűlési képviselő volt. A jelentést tudomásul vették.

A vármegyei közigazgatási és árva pénzek

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

az egyedül elismert kellemes ízű — természetes hashajtószér. —

elhelyezése tárgyában elhatározta a vármegye, hogy a vidéki pénzügyintézetekben (a losonczyi Takarékszövetkezetben, a losonczyi Népbankban, a nagyszécsényi és asztráki takarékpénztárakban) 300.000 korona helyettesíték el az 1903-ik évben is; a többi pénz $\frac{1}{24}$ -od részben a b-gyarmati Takarékpénztárban, $\frac{1}{24}$ -od részben a b-gyarmati Népbankban, és $\frac{1}{24}$ -d részben a b-gyarmati Takarékszövetkezetben fog elhelyeztetni és pedig az árvapénzek $\frac{1}{4}$ -t, az állandó jellegű pénzek $\frac{1}{4}$ -t, a befutó pénzek $\frac{3}{4}$ -t, a kamatozás mellett. A határozat névszerűen szavazással történt.

Elrendelte a vármegye, hogy miután az alsó-sztrégovai körjegyzőt természetbeni lakás illeti meg, a körjegyzői lak maximalis 11 ezer korona erejéig felépítesse. A hozzájárulásra a községek az 1886: XXII. t. cz. 126. §-a értelmében kényszerítettni fognak.

Alsó-Sztrégova községbe számvizsgáló bizottsági elnökül a lemondó Madách Aladár helyére Ondreovich Sándor választott meg.

Pusztaszántó, mely Rétsághoz csatoltatott, kivétetik az V-ik viczinalisjutsocsoportból, tartozik azonban a 8000 koronás kölcsön törlesztéséhez évenként 400 koronával hozzájárulni. Ezen csoportba Keszeg községe osztatott be.

Községi ügyek.

B-Gyarmat nagyközség által alkotott tűzoltási szabályrendelet jóváhagyatott.

B-Gyarmaton felállítandó községi népkönyvtár ügye jóváhagyatott.

Losoncz r. t. város helypénz díjszabályzata jóváhagyatott.

Salgó-Tarján nagyközség által Köhn Lipót fogyasztási adókezelő részére adandó törlési engedély jóváhagyatott.

Salgó-Tarjánban a helypénz szedési jog bérösszege 1200 koronával leszállítottatott.

Andrásfalva község tulajdonát képező regále kártalanítási kötvény kisorsolása folytán fennmaradt összeg hova fordítása elutasítva.

Herencsény községben a róm. kath. iskolakert kerítésének helyreállítása tárgyában hozott határozat jóváhagyatott és Schönberg Gusztáv felebbezése elutasítottatott.

Kisterennei vásártéri ház építési ügyében a m. kir. államvasutak részére adandó nyilatkozat megadatik.

Mátraszöllös községben a kataszteri birtokívek elkészítése költségeinek fedezési ügye jóváhagyatott.

Mátraszöllösön felállítandó népkönyvtár ügye jóváhagyatott.

Mátraszöllös községben vasuti megálló hely létesítési ügye jóváhagyatott.

Alsó és Felső Bodony községek valamint Alsó és Felső Szécsénke községek egyesítése megengedettett pártolólalag felterjesztetik.

Nógrádverőczen községi ingatlan eladási ügye jóváhagyatott.

Nógrád Rétság és Szarvas-Gede községekben községi tartozások törlése jóváhagyatott.

Erdőtarcsa község képviselőtestületének határozata kéményseprési díj tárgyában jóváhagyatott.

Legénd község, képviselőtestületének a regálé kártalanítási kötvény tárgyában hozott határozata jóváhagyatott, Alsó és Felső Petény községeké elutasítva.

Jobbágyi község képviselőtestületének közterek tárgyában hozott határozata kiadatott a járási szolgabírónak vizsgálat végett.

Erdőtarcsa, Kálló, Ecseg, Jobbágyi és Bánk községekben pótdó törlés jóváhagyatott.

Rétság Pusztaszántó egyesített községeinek a közdülő utak tárgyában hozott határozata kiadatott az alispánnak.

Nagy-Oroszi községben felállítandó népkönyvtár ügye jóváhagyatott.

Losoncz r. t. város, Nagyszécsény, Málnapataka és Karancseszki nagyközségek, valamint a varsányi, litkei, bussai, megyeri, endrefalvai, dejtári, poltári, pinczi, lónyabányai, rappi, vilkei, karancssági és szinobányai körjegyzőségekhez tartozó községek szabályrendelete a marhajárlat levelek kezelése tárgyában jóváhagyatott.

Málnapataka nagyközség, továbbra a lónyabányai, szinobányai, pinczi, poltári, rappi és vilkei körjegyzőséghez tartozó községek szabályrendelete a vágatási biztost megillető szemledíjak tárgyában jóváhagyatott.

Gács község képviselőtestületének határozata a fogyasztási adó beszédési jutalék tárgyában jóváhagyatott.

Gács község képviselőtestületének határozata a Gács és vidéke ipari és gazdasági hitelszövetkezet tárgyában jóváhagyatott.

A rappi körjegyzőségnek jegyzői irnok rendszeresítése tárgyában hozott képviselőtestületi határozat elutasítva.

Málnapataka nagyközség pót szabályrendelete a községi szolgák fizetésének emelése tárgyában jóváhagyatott.

Etes község pót szabályrendelete a községi bíró és helyettes bíró javadalmazása tárgyában jóváhagyatott.

A rappi, lónyabányai, vilkei, szinobányai, poltári és pinczi körjegyzőséghez tartozó községek és Etes község szabályrendelete községi szülésznoi állás szervezése tárgyában jóváhagyatott.

Alsó-Sztrégova község és az a-sztrégovai r. kath. egyház és Madách Aladár közötti ingatlan adásvételi, illetve csereügylet jóváhagyatott.

Nagydaróc község képviselő-testületének határozata a nyári gyermekmenhely alapnak

iskola építési czélokra való adományozása tárgyában véleményezés végett kiadatott a kir. tanfelügyelőnek.

Karancseszki nagyközségi jegyző válasza ellen Kelemen Gábor és társainak felebbezése elutasított és Zubovics Ábrahám megválasztása jóváhagyatott.

Karancseszki község kérvénye a segedelmi magánpénztárból 1450 korona kölcsön folyósítása iránt kedvező elintézkést nyert.

Berzsenyi Béla felebbezése a községi és körjegyzői nyugdíjintézetnek Balás László endrefalvi volt körjegyző nyugdíj ügyében hozott határozata ellen elutasított azonban Balás László nyugdíjából, a helyette tett munkák költségei és egyéb térítmenyek levonatni fognak.

Rétság, Erdőtarcsa és Kálló községekben egyesek ellen nyilvántartott körorvosi díjaknak behajtatlanság folytán leendő leírása elrendeltetett.

Galsa község képviselő-testületének határozata közdülő utjának kiépítésére kölcsön felvétele iránt jóváhagyatott.

Luczin, Lóc és Hollókő községek képviselő-testületének határozata viczinalis utépítési kölcsön tárgyában jóváhagyatott.

Nagy-Bárányban községi ingatlan elidegenítési ügye elutasítva.

Kis-Terenne és Nemeti községek dobolási szabályrendelete jóváhagyatott.

Zagyva-Róna község dobolási szabályrendelete elutasítva.

Mátra-Szöllös községben jegyzői iroda általany utalványozása jóváhagyatott.

A rimamurány-salgótarjáni vasmű részvény-társaság felebbezése, Vecseklő község pótdójának leszállítása érdekében elfogadtatott.

Mátra-Szöllös községben a róm. kath. iskola és kántorlak helyreállítási költségeihez hozzájárulás évről évre megengedettett, de azon intézkedés, hogy a község a lelkész párbérét beváltva elutasítottatott.

Mátra-Szöllösön az iskolai tanterem fűtési költségeinek részbeni fedezése meg nem engedtetett.

Pálfalva és Andrásfalva községi iskolájának államosítása pártolólalag terjesztetik a miniszterhez.

Oroszi Ferencz ragyolczi birtokos pótdó kedvezményi ügye, vizsgálat végett a járási szolgabírónak adatott ki.

A surányi körjegyzőség községeibe behajtatlanná vált pótdó törlése jóváhagyatott.

Dejtár és Patak községeknek a járási írógép beszerzési árához a hozzájárulást megtagadó határozata, újabb megfontolás végett a községnek visszaadatott.

A szügyi, molhorai, varbói, alsó-esztergályi,

TÁRCZA.

Ősz felé.

Suhan az őszi szél a tarlón
És meglegyinti fűn, a lombokat;
Csipős e szél... szavabó' hallom
Kedves táj, — a bucsúztatódát...
Borongva járok a határon
S úgy tudnék sirni mostan én veled,
Hanyatló szép vidék, barátom!
Kit a szívem olyan nagyon szeret...

Fűszál lehajlik... érsi sorsát...
Sokáig nézem itt, a fű alatt;
Nemrég dalos pacsirta szállt át
Fölötte... s most olyan bús, hallgatag.
Suhanó őszi szellő érsi,
S úgy őszerezzen tőle a szegény!
És nem tudom, szívem őt érti?
Hogy a szemembe' könnyet értek én!

Felhő csoportosul magasba',
Apró, fehérke fellegek;
Nyárhírdetőit most mi hozta?
Mikor ősz üt tanyát a föld felett...
Keresik őt az elveszett nyárt —
És őszszóbjának némán, celtán...
Nézem felhők vesztés csoportját:
S úgy késtem, hogy kisírtam jól magam'...

Láng A. József.

Palóczia.

Irta: Farkas Pál.

«Ott, hol a Mátra ölen epedőn szól gyakran a pásztori sip... késő éjjeleken... ott terül el Palóczország kétszáz faluban kétszáz-ezer emberrel. Ott laknak a palóczok. Hogy voltaképen kik ők és mikor kerültek oda, azt megmondani nagyon bajos. Még a «palócz» szó eredete sincs tisztázva, bár a többség szláv eredetűnek tartja. Horváth István és Jerney János szerint a «palócz» annyit jelent, mint: zsákmányoló, rabló (spoliator). Pauler Gyula «vadász» értelemmel ruházza föl, de Horváth Istvánnal egyetemben megjegyzi, hogy a «palócz» megszólításban valami gúnyos lenézés lappang, illetőleg lappanghatott. A mai közhasználat éppen e vélemény ellenkezőjét bizonyítja, mert manapság a palócz-alak és szó mindenütt az agyafúrtság és fortélyosság s a meglepő józan életfilozófia megszemélyesítője.* A «nagy palócz», «vén palócz», «jó palócz» mind e mellett szól.

A «palócz» szó valódi értelmét, azt hiszem leginkább megközelítik a külföldi írók, (Herberstein, Hammer, Purgatall, Neumann és ezek nyomán Pintér Sándor) kik a hazaiakkal egyetértenek a szó szláv eredetében, de a jelentést «sikón», gyepen-, völgybenlakó-val fordítják. Így a «palócz» szó helyi viszonyt jelez s ellentéte a «hornyák»-nak, a «hegyen-dombonlakó»-nak.

* Jókai: Szeretve mind a verpadig. Palócz adomák. Herczeg: Ocskal Brigádéros stb.

Ez a vélemény a legéletrevalóbb s helyes is, bár a kritika még nem nyilatkozott róla döntőleg.

Még manapság is a lakóhelyekről nevezzük el a lakókat, pl. nógrádiak, dunántúliak, hidmegiek, salusiak, vidékiek. Mikor a palócz elnevezés megszületett, bizonyára nem voltak még földrajzilag megállapított helynevek, így tehát a Mátra ölen és völgyein lakó ősmagyar törzsek a szomszédos szláv népektől megkapták a mai palócz nevet, mely lakóhelyük síkvoltával jegyezte meg őket.

Sokkal fogasabb kérdés a palóczok eredete. Kiváló tudósok foglalkoztak már ezzel, de a felelet még mindig nincs megállapítva.

Jerney János Palócz nemzete és Palócz krónikája szerint a mai palóczok a Kióvnál Árpád hadához csatlakozott kúnok ivadéakai. Vele szemben Magyarország Etnographiájában Hunfalvy Pál azt mondja, hogy palóczokról nálunk Szent László előtt szó sem lehet, mert az orosz évkönyvek csak 1061-ben tesznek először említést a «polowco»-ról. Pauler Gyula és mások véleménye még elágazóbb.

Pintér Sándor, ki Palóczországban született s e-kérdéssel behatóan foglalkozott, erősen bizonyítja, hogy a palóczok az ázsiai közös hazából egymásután kiinduló s a mai Magyarföldön ideig-óráig megtelepedett szkita-hún-avar törzsek maradványai, kiket a honfoglaló magyarok már jelenlegi lakóhelyeiken letelepülve találtak.

Erre az ősiségre jómagam is «leteszem a hitet» s büszkén vágom oda a «szögedinek»,

zsélyi és marczali körjegyzőséghez tartozó községekben valamint Lest nagyközségben a halottkémi állás szervezése tárgyában alkotott szabályrendelet jóváhagyatott.

Guta község tulajdonát képező mészárszék és mészárosok bérbeadása jóváhagyva.

Erdőtarcsa község képviselő-testületének a kataszteri birtokjvek rendezése tárgyában hozott határozata jóváhagyva.

79. Pusztaszántón éjjeli őrállás szervezése jóváhagyva.

Jobbágyi község képviselőtestületének községi utca kövezése tárgyában hozott határozata elutasítva.

Kállón a hússzemle díjak felemelése jóváhagyva.

Jobbágyi és Szarvasgede községekben szülészeti állás szervezése jóváhagyva.

Alsósáp községben községi ingatlan telek-könyvi átíratása jóváhagyva.

Bujákon községi gőzmalomhely bérbeadása feloldva s árverés elrendelve lón.

Csécse község ház vételi ügye jóváhagyatott.

Községi számadások, költségvetések és pótköltségvetések, legnagyobb részt kedvező elintéztést nyertek.

Kérvények és vegyes ügyek.

Esztergomvármegye megkeresése a Paulovics család országos nemességének kihirdetése tárgyában tudomásul vétett.

Községi és körjegyzők egyletének kérvénye a körorvosi fizetésekről szóló szabályrendelet 2-ik §-ának módosítása iránt elutasítatott.

Nógrádi V-ik számú vicinális útszoptra 600 korona segély adatik.

Kövesdi Mark alispáni irattárnok kérvénye fizetésének 1600 koronára leendő felemelése iránt pártolólág felterjesztetik.

Segélyezés iránti kérvények kedvezően intéztettek el.

Az 1903. évi legtöbb adótfizetők, a szavazattal bíró tisztviselők és a választott megyebizottsági tagok névjegyzékénél Hanzély Gyula szólalt fel, szerinte a virilis liszta kiállításánál önkénykedés vehető észre, bevesznek abba olyanokat, akik máshol is gyakorolják tagsági jogukat. Mivel sem az igazoló, sem az állandó bizottság felelősségre nem vonható, ezen hibákért a tisztviselőket kell feyelmi alá vonni; indítványozza, hogy a virilis liszta ne fogadtassék el, hanem felülvizsgálat végett adassék ki egy bizottságnak.

Az alispán, majd a főispán, végül Balás József szoltak a kérdésben. kik szerint hibák fordulhatnak ugyan elő a lisztában, de a névsor közszemlére van kitéve s így a ki sérelmet talál a névsorban, az 15 nap alatt fel-

szólalhat; incorrectség vagy rosszakarát egyáltalában nem vezérli a bizottságokat. Miután úgy a főispán, mint az alispán megígérték, hogy jövőben ők is megvizsgálják a névsort, a bizottság a kérdés felett napirendre tért.

A zsélyi, vilkei és rétsági választó csoportban egy-egy megyebizottsági tagsági hely betöltése válna szükségessé, a választások határnapjául nov. hó 20-ika tűzött ki. A zsélyi csoporthoz megválasztottak elnöknek Balás Barna, h. elnöknek Novák Sándor; a vilkei csoporthoz elnöknek Valihora János, helyettesnek Keszler Lipót; a rétsági csoporthoz elnöknek Rosenbach Sándor, helyettesnek Zatkalik Mihály.

Belügyi m. kir. miniszter leirata a balassagyarmati kaszinó kert kerítése ügyében, mely szerint br. Jeszenszki Sándor felebbezésének elutasításával, helyben hagyta a mult májusi közgyűlésnek azt a határozatát, mely a kaszinó kertnek diszes kerítéssel való ellátását rendelte el, tudomásul vétetett s az alispán enek végrehajtására utasított.

Kolozsvár sz. kir. város törvényhatóságának meghívása folytán Mátyás király szobrának leplezési ünnepélyéhez dr. Szontagh Antal megyebizottsági tag küldetett ki.

Alispáni jelentés özv. Nagy Ivánnának monographiai adatgyűjteményt tartalmazó adományáról, örvendetes tudomásul vétetett s özv. Nagy Ivánnának köszönetet szavaz a varmegye. Ezen ügynél Tokay Lajos megyebizottsági tag azt indítványozta, hogy miután Latkóczy Mihály, a kivel a monographia megírására, a szerződés megkötöttet, daczára, hogy 1000 kor. előlegben részesült, mit sem tett, vele a szerződés felbontassék. Mivel azonban a három évi szerződés csak a jövő évi július havában jár le, addig a varmegye a szerződést fel nem bonthatja, azonban a nagyfontosságú ügyet az alispán figyelmébe ajánlja.

Alispáni jelentés a fegyelmi ügyek állásáról tudomásul véve.

Alispáni előterjesztés a varmegye részére szükségelt nyomdai munkálatok biztosítása tárgyában. Miután a 3600 koronás ajánlatot drágának találta, felhatalmazta az alispánt, hogy a nyomtatványi dolgokat 2600 korona erejéig végeztessék.

Alispáni előterjesztés a szécsényi II. számú vicinális utvonall irányának módosítása tárgyában, jóváhagyatott.

Alispáni jelentés a pusztaszántói közdülő utra adott kölcsön folyósítása tárgyában, jóváhagyva.

A Losoncz vidéki h. é. vasut által poltár-kokovai vasutra előlegezni kért 100,000 korona törzsrészvény tárgyában azt határozta a varmegye, hogy a mikor a tervek és költségvetések bemutatva lesznek, az alispán tegyen javaslatot.

nyebben feledésbe mehettek, illetőleg a kereszténység által behozott latin és egyéb külföldi nyelvek behatása alatt csiszolódtak s így el is változtak. — Így jöhettek létre ama lényeges különbségek, melyek ma a palóc-dialektust az irodalmi nyelvtől elválasztják.

Igaz ugyan, hogy a külfölddel való érintkezésben ők is kivették a részüket, csak hogy ők mint egyedülálló, töredéknép régen megtanulták s mintegy természetöklé vált az ősi hagyományok föntartása és őrzése, míg a nagy honfoglaló nemzet evvel kevesebbet törődött.

Hihetetlennek látszik, de én azt tartom, hogy a maroknyi népnek, — ha van akarateréje — sokkal könnyebb nemzeti sajátosságait megőrizni, mint egy nagy nemzetnek, mely nem fél senkitől s ha fél is, első sorban a haza fogalom reális alapját: a földet félti s csak azután a nemzeti lelket. A maroknyi nép szívével s lelkevel védekezik a karhatalom pressziója ellen, de a hatalmas nemzet mivel óvja magát az észrevétlen, sima idegen inváziók ellen.

Az önkényes rendeletekre vétőt mondtak apáink, Mária Theresia könnyeire pedig ígérték vitam et sanguinem. Ha ez a mézes-mázos politika 10-20 esztendővel tovább tart, többet ártott volna nemzetiségünknek, mint a zsarnokuralomból kétszáz év.

A rabló jobban vigyáz magára, mint a miliomos, mert őt többen üldözik. Így van ez a nemzetek között is. A kicsi népben mindig nagyobb a szívósság, mint a nagyban.

Ez a szívósság s a régi jóvilági hagyományaihoz való ragaszkodás még ma is megvan a

Mátia-Szöllős község által utépítésre felyeendő 1000 korona kölcsön megadatik.

Lipta-Gerge és Kis-Gerge összeépített községeknek egy közös tűzi fecskendő beszerzése tárgyában hozott képviselő testületi határozata jóváhagyatott.

Csécse község képviselőtestületének a regale kártalanítási kötvény tárgyában hozott határozata jóváhagyva.

Katalin község önállóságának megszüntetése és Szendehely községhez csatolása pártolólág felterjesztetik.

Erdő-Tarcsa községnek papi és kántori földmunka tárgyában hozott határozata tisztügyességnak kiadatik.

Diós-Jenő községben pótdó törlés jóváhagyva.

Erdő-Tarcsa község képviselőtestületének a papi deputatum tárgyában hozott határozata jóváhagyatott s a plebános ur felebbezése elutasított.

Kálló községben papi és kántori földmunka törlési ügye véleményezés végett a tisztügyességnak kiadatott.

Bujákon a körjegyzői választás ellen Honéczy Gyula által beadott telebbezés elutasított s Géczy Károly megválasztása jóváhagyatott.

Kis-Maros község képviselőtestületének pótdó ügyben hozott határozata elutasítva.

Erdő-Tarcsa községben behajthatlan mezőőri díj leirása elrendeltetett.

Nagyfalu, Alsó-Sáp, Felső-Bodony községek szabályrendelete a tenyészapaállatok gondozása tárgyában jóváhagyva.

A lóczy körhöz tartozó községek képviselőtestületének határozata a körjegyző fizetésének 1200 koronára leendő felemelése tárgyában jóváhagyatott.

Lóczy és Hollókő községek és a losoncz-apátfalusi körhöz tartozó községek szabályrendelete a járlat-levelek kezelése tárgyában jóváhagyva.

A surányi körhöz tartozó községek szabályrendelete a járlat-levelek kezelése tárgyában és Zimányi Jenőnek felebbezése Surány község képviselőtestületének határozata ellen — jóváhagyva s a felebbezés elutasítva.

Losonczapátfalvi körjegyzőséghez tartozó községek szabályrendelete a vágatási biztost megillető szemledíjak tárgyában jóváhagyva.

A nógrádi járáshoz tartozó Rétság, Ránk, Borsos-Berinke, P. Berki, Horpács, Nagyorosi, Tereske, F.-Szátok, Romhány, A.-Bodony, F.-Bodony, Kis-Ecsét, Szente, A. és F.-Szécsénke, F.-Sáp, Nézsá, Legénd, A. és F.-Petény, Keszeg, Pencz, Rád, Kosd, N.-Verőcze, Kis-Maros, Berkenye, Diós-Jenő, Tolmács, Nőtincs, Szendehely, Agárd és Katalin községek szabályrendelete a marhajárlat levelek kezelése tárgyában jóváhagyva.

A füleki járáshoz tartozó Galsa, Ipolynyitra,

palóc jellemvonások közt. Hazánk egyes vidékein divó szép magyar viseletet már javarészt megrontotta a divat. «Hirő Szögedében», meg egybűt beköszöntött a czugos czipő, hosszú szoknya, ujjas bluz, bugyogós pantalló s egyéb idegen ruhadarab, de a palócoknál még mindig járja a piros csizma, csörgő csizma, kardovászaru csizma, pitykés lajbi, habos ingváll, piros menyecskekendő, no meg a sárgaréz-fokos.

Nyelv tekintetében pedig nem volt rá eset, hogy valamelyik palóc község elhagyta volna apai nyelvét; ellenben számtalan adat bizonyítja, hogy a közelmultban még teljesen idegen ajku falvak ma már egészen megmagyarosodtak a palóc befolyás alatt. Így esett meg az is, hogy Hont- és Barsvármegyékben, hol azelőtt talán hire-hamva se volt a palócoknak, ma már erős palóc dialectus divik.

Mohora, körülbelül 900 lakost számláló falu, Nógrádvarmegye közepe táján, Balassa-Gyarmattól 10 kilométernyire. Nyelvjárását csak palócoknak nevezem, mert az igazi palócok Nagyrad-, Gömör- és Hevesvármegyék össze-szögelésén lakik, Mohora pedig «a nagy palócok» határán kívül esik s Balassa József felosztása szerint az «Ipolynyéki palóc nyelv-járás»-hoz tartozik. — Balassa szerint tehát Mohora is «nagy palóc» lenne, én azonban megfigyeléseim alapján csak «kis palóc»-nak tartom, jóllehet erősen ellenem bizonyít az a körülmény, hogy a «legnagyobb palóc» is — Mikszáth — Mohoráról szerzett magának feleséget.

hogy az én ősapám birtokán éppen akkor volt a 77-ik árverés, mikor az ővé másfél tömlő lótejjel, meg egy nyereg lóhussal még csak áldomást ivott az új házára.

De félretéve a tréfát és elfogultságot, amugy is osztozom Pintér Sándor nézetében, mert a palócoknak az ujmagyar-nyelvtől tetemesen különböző s az ősi világ nyelvével és szervezetével oly sokban megegyező sajátosságait csak úgy tudom megmagyarázni, hogy a palócok őseink bejövetelekor már itt laktak.

Régi magyarságunkból a palócok őrizett meg legtöbb nyelvemléket és egynehány saját-sága, melynek a többi nyelvjárásban nyoma sincs, csakis a finn-ugor alapnyelvekből magyarázható meg.

Töredék népek nagyobb nemzetek közé ékelve vagy beleolvadnak teljesen a környezetbe, vagy nem engednek egy szikrát sem eredeti önállóságukból. Mi magyarok ezer év balsorsa után is magyarok maradtunk, Angolország multja már az ellenkezőt bizonyítja.

A történelem középutat nem ismer, így van ez mindenütt.

Igy lehetett az őspalócoknál is. Ők, mint a magyarokat megelőző rokonnépek maradványai, a honalapítás előtti népek között élve, a mi ezeréves szívósságunkkal tartották fenn az ősi szokásokat s ragaszkodtak az ősi anyanyelvhez, melyet eleinkkel együtt az Ural és Volga vidékén tanultak. A közös nyelvbéli sajátosságok náluk továbbra is megmaradtak, míg a honfoglaló magyaroknál, kiknek ezerféle és huzamos érintkezésük volt a szomszéd népekkel, köny-

Fülek-Kelecsény, Fülek-Kovácsi, Persa, Sávoly, Bolgárom, Koriát, Hidegkut, Bárna, Vecseklő, Ó-Bást, Pogony, Czered, Lapujtó, Karancsalja, Karancsberény, Karancsapátfalva, Ragyolcz, Somosujfalu, Fülekpuszki, Csákányháza, Somoskő, Mátraszőlős, Kis-Terenne, Vizslás, Pálfalva, Andrásfalva, Baglyasalja, Zagyvaróna, Fülek, S. Tarján, Sámsonháza, Mátraverebély, Nagybárcány, Kisbárcány, Tótmarokháza, Szupatak közsegek szabályrendelete a marhajárlatlevelek kezelése tárgyában jóváhagyattak.

A losonczapátfalvai körhöz tartozó községek szabályrendelete községi szülésznői állások szervezése tárgyában jóváhagyta.

Zagyvaróna község és Lakatos András és József közötti ingatlan adásvételi jogügylet jóváhagyatott.

Gellén László vármegyei árvaszéki kiadó, Bakó István iktató és Hajós Jenő irattárnoknak kérvénye lakbérilletményüknek évi 300 koronára leendő felemelése iránt pártolólág felterjesztetik.

Vármegyei gyámhatóság előterjesztése az árva és gondnokoltak tulajdonát képező épületek tömeges biztosítása érdekében kötendő szerződés tárgyában. Hanzély Márton árvaszéki elnök indokolt felszólalása és előterjesztése folytán az árvaszék megbízott, hogy a legelőnyösebb feltételeket nyújtó biztosító társasággal a szerződést 10 évre kösse meg.

A losonczai izr. hitközség felebbezése az ottani izr. népiskola segélyezését megtagadó képviselőtestületi határozat ellen, elutasított.

Losonczon építendő járásbírósi épület céljaira telek átengedési ügye megsemmisített.

Salgótarján nagyközségben a községi köztárgyház használati s a marha és hús szemledijak kezelése ellenében az 1903. évre adandó jutalék megállapítása jóváhagyta.

Földmiv. miniszter urnak leirata Litke község tűzkárosultjainak kedvezményes áru vétőmag engedélyezése tárgyában, jóváhagyatott.

Laszkáry Gyula bizottsági tag indítványa, az önálló vámterületnek felállítására érdekében a kormányhoz intézendő felirat tárgyában már az állandó választmányban is nagyobb szabású hazafias felszólalásokra adott alkalmat. A főispán indítványát, hogy a felirat ne a képviselőházhoz, hanem a kormányhoz intéztessék, az állandó választmányban a többség elfogadta. A közgyűlésen Beniczky Árpád a képviselőházat ajánlotta igen szép és magvas beszédben. Sréter a kormány mellett szólalt fel igen helyes argumentációval, melyeket Laszkáry Gyula is magáévá tett. A nagy többség a főispán, Sréter és Laszkáry Gyula érvei előtt hajolt meg, az önálló vámterület ügyében feliratát a kormányhoz fogja intézni a vármegye.

Választások.

A kijelölő bizottság következőleg alakított meg Tagokul megválasztottak: gróf Degenfeld Lajos, gróf Majláth Géza és Szilárdy Ödön; a főispán által kinevezettek: Laszkáry Gyula, Beniczky Árpád és Hanzély Gyula. A szavazatszedő bizottság elnöke lett: Sréter Alfréd, tagjai: Baintner Ottó és Ruszinkó Antal.

A közgyűlés a jelölések és választások tartamára felfüggesztetett.

A közgyűlés felőre mulva megnyitván, Sréter Alfréd bejelentette a szavazás eredményét, mely szerint a közigazgatási bizottságba beválasztottak: Scitovszky János, Almásy Kálmán gróf, Szilárdy Ödön, id. Szakall Barna és Szigyártó Pál. Az igazoló választmányba beválasztottak: Baintner Ottó, Gazdik Lajos, Fáy Árpád, dr. Szigyártó Pál és Pongrácz Ábrahám. Elnöknek a főispán által kinevezetett Laszkáry Gyula, tagoknak szintén a főispán által: Balás József, Vannay Ignác és dr. Ybl Félix.

Az állandó választmányba elhunyt Alk Ferencz helyére Havas Gyula választott be, a statisztikai bizottságba pedig Farkas Ferencz.

Megalakított továbbá a sorozó és loavató bizottság.

A kijelölő bizottság nevében a főispán bejelenté, hogy összesen 11-en pályáztak a szolgabírói állásra. Tudvalévő, hogy a közigazgatási bíróság a múlt évi szolgabírói választást megsemmisítette, s a mostani szolgabírók mostanáig csak mint helyettesek töltötték be állásaikat. A mostaniakon kívül pályáztak: Kiss Árpád, Rózsa Ernő és Durocskovics Antal. A szabályszerű jelölések után egyhangúlag azok választottak meg, akik eddig szolgáltak; névszerint:

Buday-Plichta Cornél, Fekete Lajos, Laszly Pál, Csonka György, Ivánka László, Szerémy Ödön, Vécsey Mátyás és Scitovszky Béla. A megválasztottak a hivatalos esküt nyomban letették a közgyűlés színe előtt.

A közgyűlés d. u. 1 órakor ért véget. A főispánt a gyűlés berekesztésekor lelkesen megéljenzették.

Hírek és különfélek.

Személyi hírek. Török Zoltán főispánunk a múlt hetet a székvarosban töltötte a gyűlések és a számonkérő szék megtartása végett. Az országgyűlési képviselők közül a múlt heti gyűléseken résztvettek: Beniczky Árpád és Sréter Alfréd. Scitovszky János nógrádkerületi képviselőnek súlyos baja, mint értesülünk enyhébbre fordult s családjával a múlt héten Budapestre utazott.

Számonkérő szék. Török Zoltán főispánunk okt. 9-én tartott számonkérő székét a vármegyei központi és járási tisztviselők működése felett, gr. Degenfeld Lajos és Sréter Alfréd bizottsági tagok részvétele mellett. A főispán a tisztikar működése felett teljes meglegedését fejezte ki. A tisztikar szorgalmára vall, hogy alig mutatkozott hátrálék. A főispán buzdító szavakat intézett a tisztikarhoz, a mikre Nagy Mihály alispán válaszolt s tolmácsolta a tisztikarnak rokonszenves meleg ragaszkodását a főispán irányában.

Báró Bánffy Lukanyé. Magyarország volt miniszterelnöke e hét elején utazott nejével s Alice leányával együtt B.-Gyarmaton keresztül br. Majthényi Lászlóhoz Lukanyééra a hol több napot töltött s közben Luka Pált is meglátogatta Paláston. Ugyanakkor időzött br. Majthényinél a b.-gyarmati kerületi képviselője is, gróf Forgách Antal.

Új gondnokság. Nógrád vármegye főispánja a kir. tanfelügyelő javaslatára a losonczai áll. el. iskola gondnokságába a következőket nevezte ki: elnökké dr. Plichta Somát, alelnökké Horváth Lajost, gondnoksági tagokká pedig Draskóczy Zsigmondot, Havas Gyulát, Rachler Ferenczet, Szabó Pált, Illés Sándort, Margócsy Józsefet, dr. Vajda Bélát, dr. Valichora Jánost, Wágner Sándort és Zayzon Dénest.

Gondos miniszter. Dr. Darányi, földmiv. miniszter abból az alkalomból, hogy Balassagyarmat vibékén a szőlők legnagyobb része elfagzott, Tóth Károly közp. szőlészeti és borászati felügyelőt küldötte ki, hogy a szőlőbirtokosokat szakszerű tájékoztatással ellássa. Tóth Károly e hó 11-én érkezett B.-Gyarmatra, s Balás József vezetése mellett sorba járja be a fagy által tönkre tett területeket.

Agárdi dr. Szontagh-muzeum. Az agárdi paplak újra építése alkalmával az egyház felügyelője dr. Szontagh Antal saját költségén egy könyvtárszobát alakított, mely papi tanuló szobát (papi muzeum) az egyház tiszteletből dr. Szontagh-Muzeumnak nevezte el. Ezen muzeum számára a lelkész és felügyelő több könyvet ajándékozott; újabban pedig öz. Nagy Ivánné szül. Csató Mária küldött négy darab könyvválványt, 6 darab igen becses, egyházi érdekű régi könyvet és egy szép csigagyűjteményt. A becses adományt az egyház folyó hó 5-én tartott közgyűlésében köszönte meg. Van Agárdon már — a Nemzeti Intézet adományából — népkönyvtár is; ennek okszerű kihasználása céljából legényegyesület szervezése határozottat, melynek költségeit az egyház készségesen vállalta magára.

Kinevezés. A vallás- és közokt. miniszter Perné Valériát salgótarjáni óvónót a képezhető hülyék és gyenge elméjűek orsz. intézetéhez nevezte ki.

Papválasztás. A tamási ág. ev. egyház, — lelkészül Ferenczy Sámuel — ottani segédlelkész választotta meg.

Hontvármegye közgyűlése. E hó 6-án tartotta Hontvármegye őszi közgyűlését Lits Gyula főispán elnöksége alatt. Vita és felszólalás bőven volt, melyből Ivánka Zsigmondnak jutott — szokás szerint — az oroszlány-rész. A közgyűlés kimagasló része az önálló vámterület tárgyában megindult vita volt. Az állandó választmány javaslata arra irányult, intéztessék felirat a kormányhoz az önálló vámterületnek oly előkészítése iránt, hogy az annak idején nagyobb rázkódások nélkül életbe léphessen. Ezzel a közgyűlés nem volt meglegedve; ki-

mondta, hogy erőfeszítésbe intéztessék felhívás a kormányhoz a magyar érdekeknek megvédése és a a végszükség esetén az önálló vámterület előkészítése iránt. A közgyűlés határozata tehát tartalmilag minden esetre soványabb, mint az állandó választmányé volt. A közgyűlésen Csermák Ernő dr. Kossuth Lajos ünnepét is szóba hozta s annak a hontmegyei lefolyásával nem volt meglegedve s azt a felelemre vezette vissza. A főispán azonban azzal vágott vissza, hogy van olyan bátor, mint a bizottsági tag, s hogy a vármegye Kossuth emlékének méltatásában s megünneplésében miben sem maradt hátra, hanem megtett annyit, a mennyit a legtöbb vármegye. Czobor László alispán az ellene emelt vádakra kívánt felelni, ezt azonban a közgyűlés az alispán elttetésével nem kívánta. A közgyűlés ezután a II. aljegyzői állásra Czompó Edét, a III. aljegyzői állásra Pályi Pált s a megüresedett szolgabírói állásra Sartórus Istvánt választotta meg. Konkoly Tege Sándor indítványára a vármegye a közgyűlési terem számára Kossuth Lajos arcképét megfesteti.

Kedélyes estély. Okt. 10-én B.-Gyarmaton a Balassa szálló emelti termeiben hangulat-terjes estély folyt le, mely reggeli 5 óráig tartott. A mulatságban részt vettek, a következő hölgyek: Balás Barnáné, Balás Józsefné Lenke leányával, Baross Árpádné Lilli leányával, Hanzély Gyuláné, Hanzély Mártonné, Haydin Károlyné Ella leányával, Madách Emmike, Natterné Szabasztiany Paula, Simonyi Gia és Márta, Pongrácz Györgyné Pongrácz Kamillával és Szabasztiany Vilmosné.

Egy álügynök üzemel. Ugyancsak megjárta Szutórisz Károly, szűgyi lakos a Generali szűgyi ügynöke. A múlt hó 28-án t. i. beállított hozzá egy magát Kovácsnak nevező ismeretlen, mint a gyarmati főügynökség kiküldötte és megvizsgálván számadásait, behajtotta rajta a társulatnak járó 29 kor. 04 fillért. Szutórisz csak néhány nap mulva jött reá a csalásra, amikor az ál ügynök ur ismeretlen helyre vitorlázott. A csendőrség megindítván a nyomozást, megállapította, hogy az ügynök ur tulajdonképen Spielgerber Jakab kis-kéri abauj-tornamegyeli, 28 éves, 168 csm. magas, barna arcú, fekete bajszú, közép termetű, erős testalkatú, ismert, szélhámos aki már Östreicher Teréz családi lakost 170 koronával. Farkas Ungár sziraki lakost 12 koronával csapja be. A jómadarat körözik.

A közigazgatási bizottság e hó 11-én ülést tartott, melyről hely szűke miatt csak a jövő számunkban referálunk.

Testvérgyilkosság. Sutor István halászi lakos, testvéröccsét Ferenczet, akivel már hosszú idő óta ellenséges viszonyban állt, daczára annak, hogy apjuk birtokán együtt gazdálkodtak, e hó 4-én, vasárnap éjjel verekedés közben összeszúrkálta. — 15 sebet ejtett rajta, melyek folytán a fiu e hó 9-én meghalt.

Segédlelkész választás. A b.-gyarmati ág. ev. egyház az eltávozott Timko György helyébe segédlelkészül Klimó Kálmán végzett theologust választotta meg.

Helyettes nagyközségi bíró. N.-Szécsény városában Niderman Vilmos bíró állásáról lemondott, állítólag azért, mert Scitovszky Béla szolgabíróval aki őt egy hivatalos eljárás alkalmával egyszerűen «bírónak» és nem «bíró urnak» czimezte, conflictusa volt. Nagy-Szécsény városának képviselő testülete a bírói állásra Bölönyi Ödön volt országgyűlési képviselőt helyettesítette, a ki már el is foglalta bírói állását.

Medvevadászat. Mármarosvármegyében Vizakna vidékén nagy medvevadászat volt a múlt héten, a hol ifj. Laszkáry Gyula kitűnő Nimródunk egy hatalmas macskót terített le.

Hosszú nap. Zsidópolgártársaink a hosszú-napot, Jom kipurt, okt. hó 10-ének esti 6 órájától okt. 11-kének esti 6 órájáig tartották. Az engesztelődés ezen ünnepe megtölté zsufolásig a zsinagógát.

Az alsó-sztrégovai r. k. templom mélt. és főtisztelendő Ivánkovits János rozsnói megyés püspök ur által engedélyezett egyházmegyei alaphól épült. Azon kívül hozzájárultak: Gróf Andrássy Dénes négyezer (4000) korona kegyadománnyal a vallás alap 1000 k., Madách Aladár kegy ur fuvarokkal, kővel és háromszáz (300 k. készpénzzel, országos gyűjtésből 600 k. az alsó-sztrégovai r. k. hívek 150 k.

Szerencsétlenség vadászaton. Mocsáry Sándor, lapujtó földbirtokos a mult napokban vadászaton közben nem vette észre, hogy egyik lába abban a pillanatban, midőn egy szarvasra lőtt, két levágott fatörzs közé szorult. Mocsáry tovább indulva, ennek folytán elesett és pedig oly szerencsétlenül, hogy lábát térde fölé eltorzította. Kinos vergődésében lövöldözni kezdett; az erdőőr figyelmessé téve, a lövésekre visszasiellett urához s úgy szállították el azután Mocsáryt lapujtó kastélyába.

Orvosi körökben már rég ismert tény, hogy a Ferencz József keserű viz valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és említesre méltó kellemes ízénél fogva, már a kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjünk határozottan Ferencz József keserűvizet.

Magyar remekírók.

A magyar irodalom főművei.

Lehet, hogy a jövő kritikusa egykor talán szigorúan ítél korunk irodalmi munkásságáról s méltán megrójjá meddőségünket, mely az utolsó pár évtized alatt egyetlen egy számottevő, nagy költői alkotással se gazdagította irodalmunkat: — de viszont, lesz e hanyatló kornak egy örök érdeme, a mit legegyszerűbben úgy fejezhetnénk ki, hogy: nemzeti irodalmunk kodifikálása.

Tisztán művészi szempontból sajnálhatjuk, hogy irodalmunk, egy a tárgyak dolgában, melyekkel foglalkozik, valamint és főképp formatekintetében is alább szállt; de, ha a hanyatlásnak e kézzel fogható jelei elszomorítanak is, vigasztalást lelhetünk abban, hogy az irodalom, a könyvek szeretete fokozottabb mértékben terjed a nép széles rétegeiben is és megszűnt a szűkebb körű, műveltebb osztályok kizárólagos tulajdona lenni.

Az elődök érdeme mindig nehéz köteleességek terhét rója az utódokra: — s ha korunk valóban szegény is örökbecsű alkotásokban, ezt a hiányt, a mely voltaképpen a sors és nem a nemzet hibája, azzal akarja pótolni, hogy elhunyt nagyjainak remekait igyekszik közkincsévé tenni az egész nemzetnek. Mert annak, a ki nem ismerte Aranyt, Vörösmartyt és többi jeleseit: — szinte mindegy, akármikor ragyogtak is e napok irodalmunk egén; a fődolog az, hogy megismeri, olvashatja a magyar nemzeti génusz e legdicsőbb képviselőink munkáját.

Ebből a szempontból a Franklin-Társulat hitörülhetetlen betűkkel véste föl nevét a magyar nemzeti irodalom kőtábláira. A «Magyar Remekírók»-nak azzal a gyűjteményes kiadásával, melyben egybe gyűjti a legkiválóbbat, a mit a nemzeti költészet és retorika teremtet, sokféleképpen szolgálta a magyarság érdekeit.

Szinte politikai fontosságu ez a vállalkozás: dokumentálása a magyar nemzeti génusz erejének, gazdagságának; szinte azt mondhatnók: jogcíme és igazolványa a magyar nemzetnek arra, hogy helyet kérjen magának a művelt nyugoti nemzetek közt, s oda üljön a «népek kerek asztalához», a hol a civilizált Európa sorsát intézik. Megilletődve kell, hogy tekintsen e monumentális vállalkozásra minden magyar: szellemi szupremáciájának diadaljele ez a könyvtár minden nemzetiségek fölött, melyek vele élnek és laknak e hazában. Mert ha a tót és a román, a szerb és a horvát, a ruthén és a szász mind össze szedik és összegyűjtik is a mi jeleset valaha nemzeti irodalmuk teremtet: mindannyi együtt és összesen még a tizedrészét se teszi annak, a mit a Franklin-Társulat igen szigorú kritikával, a «Magyar Remekírók»-könyvtárának 55 kötetre tervezett gyűjteményébe fölvenni szándékozik.

Ötvenöt kötet irodalmi kincs! . . . Mi, a kik tudtuk, hogy mennyi a költő-fejedelmünk, de a könyvkiadás fejletlen volta miatt sohase láthattuk együtt, összegyűjtve ama szellemi nagyságokat, a kik méltók, hogy nap-nap után ott legyenek minden magyar szemé előtt, — az első pillanatban, meghökkenünk. Felhúztuk a kiadótársulatot, mely e mindenképpen, nagy, de merész vállalatba fogott: feltűnt a közönség részvétlenségétől, mert a vállalat oly pillanatban indult meg, a midőn a nemzet legfontosabb érdekei forogtak kockán, a melyek háttérbe szorítással fenyegették a tisztán művészi és irodalmi érdekeket.

Am ez az aggodalmunk alaptalan volt. A nemzet, mely természetesen ösztönével megérezte, hogy a költészet, az irodalom pártolása, a nemzeti

génusz alkotásainak megbecsülése elválhatatlan kapcsolatban van a haza boldogulásával, sőt főnmaradásával is; lelkes pártolással felelt a Franklin-Társulat kibocsátott prospektusára, mely olcsó, egyöntetű, 55 kötetes kiadásban ajánlta föl nemzetének a «Magyar Remekírók» főműveit.

E nagy vállalatból, félév multán most kaptuk a második sorozatot.* E második sorozat színvonala, — ha ugyan színvonálról lehet beszélni ott, a hol mindegyik író a legmagasabb polczon áll a maga egyéniségével, — egy vonalnyiival se alacsonyabb az elsőnél; sőt e második sorozat még inkább jelzi a teljes gyűjtemény irányzatát és célját: azt ugyanis, hogy semmi se hiányozzék belőle, a mit csak a magyar nemzeti génusz valóban nagyot és örökbecsűt alkotott. Mert a nagy államférfiak közül, a kik nemzetünk bölcsességének és ékesen szólásának mesterei voltak, itt már megkapjuk az elsőnek, Kossuth Lajosnak válogatott munkáit, melyeket nagy kegyelettel és helyes kritikával a dicső halott tulajdon fia, Kossuth Ferencz válogatott össze.

És így is van jól: hadd legyenek ott e gyűjteményben mindazok, a kik az íblet a hazaszeretet, a rajongó lelkesedés szálaiból szöttek-fonták azt a vörös fonalat, az erős nemzeti érzést és fajszeretetet, mely egész irodalmunkon átvonul. Az meg, hogy a véletlen találkozásánál fogva Kossuth Lajos válogatott munkái éppen most jelennek meg, a midőn az egész nemzet egy szívvel-lélekkel ünnepli a legnagyobb fia születésének századik fordulóját, csak növeli e sorozat nemzeti értékét minden magyar szívében, a ki hazánk függetlenségének apostolatát s vele a hazát is őszintén szereti.

E második sorozatban kapjuk Szigligeti színműveinek az első kötetét is. E fényes, nagyra hivatott talentum pályáját Bayer József, a magyar színi irodalom nagytudású történetírója mondja el nagy alaposággal és szeretettel. Éppen jókor jött Szigligeti: a magyar színpad ügye akkor kezdett nagyobb fejlődésnek indulni, mikor ő fellépett. Hogy klasszikusnak fogja e őt tartani a jövő nemzedék is, hiú vita lehet csak; nekünk és minden magyar érzésű olvasónak örökké klasszikus marad, mert mélyen belelátott az emberi szív ösvényeibe, a lélek szakadékaiba, tele volt általános műveltséggel, mely erkölcsi tartalommal, s mindenek fölött magyar volt: nemzetivé tudta tenni művészetét.

Reviczky Gyula összes költeményeit szintén e sorozatban kapjuk. Életrajzírója, Koroda Pál, még közelébb férközik lelkünkhöz, mint Bayer József, oly szeretetteljes, meleg közvetlenséggel ír korán elhunyt, szomorú sorsú barátjáról. Az újabb kornak Reviczky volt egyik legigazibb költője s mi, akik némán és leverten követtük szegényes koporsóját, amely oly fiatalon zárta magába e nagy tehetséget, bánatos szívvel köszöntjük ezt a szép, diszes kötetet, a minőről a bohém-költő tán nem is álmodott! . . . Ő az első modern, a ki helyet kapott a mult klasszikusai közt: de méltó környezetéhez.

Arany János és Vörösmarty Mihály szintén egy-egy kötettel szerepelnek ebben a második sorozatban. Róluk talán szólni se kellene külön: hisz úgy él munkájuk emléke a nemzet köztudatában, mint a hogy a nagy törvényhozóké.

Arany Jánosról különben (az első sorozatban) Riedl Frigyes írt mintaszerű életrajzot. Ez a tanulmány, stílus és felfogás dolgában igazi nyeresége kritikai irodalmunknak; a rövid keretben is teljes a kép; nem hiányzik egyetlen egy vonás sem a költő-fejedelem szerény, szeretetreméltó jellem-képéről. Riedl igazi mestere az essay-írásnak: tanít, de nem tudálékos, s ha szabad ily hasonlattal élni: valósággal hidat ver az olvasótól a költőhöz.

* Az első sorozat 1902. t. vasárnap jelent meg. A következő öt kötet: Arany János munkái, I. kötet, sajtó alá rendezte Reidl Frigyes; — Tompa Mihály munkái, I. kötet, sajtó alá rendezte Lévay József; — Vörösmarty Mihály munkái I. kötet sajtó alá rendezte Gyulai Pál; — Garay János munkái sajtó alá rendezte Ferenczy Zoltán; — Csiki Gergely színművei sajtó alá rendezte Vadnay Károly. A második sorozat most jelent meg, öt kötet: Arany János munkái, II. kötet: Vörösmarty Mihály munkái II. kötet; — Kossuth Lajos munkái sajtó alá rendezte Kossuth Ferencz; — Reviczky Gyula költeményei sajtó alá rendezte Koroda Pál; — Szigligeti Ede színművei I. kötet sajtó alá rendezte Bayer József. Az egész, 55 kötetes gyűjtemény ára 220 korona s az egész havi 3 koronás részletben is törleszthető. A «Magyar Remekírók» megrendelhető a Franklin-Társulatnál, Budapesten.

A hat kötetre tervezett Vörösmarty kiadásból a második (epikai költemények) kapjuk itten. Ez az új kiadás, mint irodalmi emlék, föl fog érni a nagy költő ércz-szobrával, mely rövid időn a magyar főváros egyik előkelő helyét fogja díszíteni. És, szoborról szólván, a melynek fontos alkotó része a talapzat: írjuk ide mindjárt, hogy Gyulai Pál a legelső magyar kritikus, oly talapzatot írt e kiadás elé Vörösmarty életrajzával, a mely mindenben méltó a költő-király roppant nemzeti jelentőségéhez.

Nehezen válnék meg e gyűjteménytől és még sokat szeretnénk róla írni, mert teljes mértékben érezzük és méltányoljuk azt a hiányt, melyet a «Magyar Remekírók» egyöntetű kiadása nemzeti irodalmunkban pótol. Nagyobb szabású vállalatra, mint a Franklin-Társulat: ezzel, eddig még alig vállalkozott magyar kiadó. És, e második sorozattal még tulajdon nagylelkűségére is ráduplázott avval, hogy öt kötetben voltaképpen hatot adott; mert e második sorozatban, vastagabbak lévén a kötetek, 20 nyomtatott ívvel többet adott, mint a mennyit prospektusában ígért. Nyilván így akarja leróni halálját a közönség iránt, mely a nagy vállalkozást méltányolta és őszinte lelkesedéssel karolta föl.

A lelkiismeretesen előkészített s külső díszében egy, mint belső tartalmában egyformán kiváló, jól megfontolt vállalat elérte nagy célját: hogy a közönség minden körébe, a haza minden családjába bevigye remekíróinkat s országserte elterjessze mind azt, a mit magyar író nagyot és örökéletűt alkotott. Az ötvenöt kötetet hazánkban ez idő szerint elő legnevesebb kritikusai, legelső irodalmi auktoritásai válogatták ki s minden író munkái előtt gondos, fölötté becses tanulmány, jellemrajz vezeti az olvasót, hogy az útközben található virágokat könnyebben fölismerhesse. A legnagyobb költők, szónokok és gondolkodók műveinek gyűjteménye lesz ez az ötvenöt kötet: kincs-háza mind annak, a mi magasztosat a magyar génusz zengzetes nyelvünkön valaha teremtet.

És a nagy mű külső alakja mindenben méltó leszen belső, eszmei tartalmához. Nincs mit irigyelnünk a nyugoti nemzetek e fajta díszműveitől. Nem pompázó, nem cifra e könyvek külseje: hisz a Franklin-Társulat nem azért ajándékozza meg a nemzetet a «Magyar Remekírókkal» hogy diszes szobabutora legyen, hanem azért, hogy olvassa. Mert, a hogy a biblia is forrása és táplálója a hitnek: azonképen fakad a Remekírók műveiből is a tudás, a műveltség a nemzeti szellem.

Ehhez képest a «Magyar Remekírók» külső köntöse egyszerű, nem hivalkodó, de művészi kivitelű, stílusban komoly, a hogy ily nagyszabású, fontos gyűjteményhez illik. Táblája kecskebőrutántat, rajta szerény ibolya-bokrétá s az írónak aranyvágású aláírása; bent az író arcsképe, semmi több: de annál nagyobb gondja volt a Franklin-Társulatnak arra, hogy — jól lehessen olvasni a könyvet. A papiros simított, de nem fénylő, olyan mint a régi, kézzel merített papirosok; betűi szokatlanul szépek, nagyok, olvashatók: a nyomás tiszta, nem bántja a szemet a fehér és fekete erős ellentétével.

Ez a kiadás kopogtat most minden magyar hazafi ajtaján: fogadják szívesen! Ezer esztendőnek kijegecedett lánglelke, génusza tükröződik benne.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOBVATH DANÓ.

!Polgári Borozó!

Értesítés!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy Templom-utca 4. szám alatt polgári borozót nyitottam, hol két nagy kényelmes berendezett szoba áll a j. vendégeim rendelkezésére. Valódi szőlőskén termett borokról, valamint pontos kiszolgálásról gondoskodva van.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását

tisztelettel kéri

Mohácsy József.

577—1902. végreh. sz.

Arverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagyszécsényi kir. járásbírósnak 1902. évi V. 277. számú végzése következtében Schlesinger A. fia javára, özv. Dániel Albertné ellen 37 kor. 14 fillér s jár. erejéig 1902. évi július hó 3-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján felül foglalt és 1765 koronára becsült következő ingóságok u. m.: butorok, ágyneműek és asztalos szerszámok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a nagyszécsényi kir. járásbírósa 1902. évi V. 277—5. sz. végzése folytán 37 kor. 14 fill. tökekövetelés és ennek 1902. évi január hó 10. napjától járó 5% kamatai, $\frac{1}{2}$ % váltódíj és eddig összesen 20 korona 60 fillérben bíróilag már megállapított 2 ár. kit. 6 korona költségek erejéig Nagyszécsényben leendő eszközésére 1902. évi október hó 25-dik napjának délutáni 3 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elővizezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Nagyszécsényben, 1902. évi október hó 9. 406 Nagy, kir. bir. végrehajtó.

3065—1902. sz.

Arverési hirdetményi kivonat.

A sziráki kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Cserevári Károly végrehajtónak Szilassy Teréz végrehajtást szenvedő elleni 20 kor. 35 fillér tökekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a b.-gyarmati kir. törvényszék (a sziráki kir. járásbírósa) területén lévő Szentiván községben fekvő, a 295. sz. tkvben II. 1—8. sorszámu ingatlanokból Szilassy Teréz nevére irt $\frac{1}{2}$ részre 2476 korona és a szentiváni 411. tkvben I. 1—9. sorsz. Szilassy Lázár haszonélvezeti jogával terhelt ingatlanokból Szilassy Teréz nevére irt $\frac{1}{2}$ részre 1222 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1902. évi október hó 31-ik napján d. e. 10 órakor Szentiván község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Szirákon, a kir. jbróság mint tkvi hatóságnál 1902. évi július hó 26 ik napján. 406 Kún, kir. jbró

659—1902. végreh. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szécsényi kir. járásbírósa 1902. évi V. 393. sz. végzése következtében Schlesinger A. fia cégé javára, Veres Imre ellen 536 kor. 72 fill. s jár. erejéig 1902. évi július hó 9-én foganatosított biztosítási végrehajtás útján felül és lefoglalt és 4290 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: 1 vető gép, 1 kucsr kocsi, 1 fedeles hintó, 1 szánka, 1 bricska, 4 lóra való szerszám, 2 ló, 1 fényezett kredenz, 12 nádszék, 1 garnitúra, 2 függő lámpa, 1 ettaser, 1 szifon, 1 fogas, 4 ülő szék, 3 kerti szék, 1 asztal, 4 faszék, 2 szekrény, 1 tükör és a többi kisebb értékű butorok, 1 üsző bornyu, 1 tehén, 2 hizott sertés, 3 malacz, 1 anyasertés, ágyneműek, 16 db Pallas lexikon, fehérneműek, 10 drb fali kép, 9 öltöny ruha különféle nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a nagyszécsényi kir. járásbírósa 1902. évi V. 395—5. számú végzése folytán 536 kor. 72 fillér tökekövetelés, ennek 1902. évi márczius hó 20. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 63 korona 08 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Szakalban leendő eszközésére 1902. október hó 30-ik napjának d. u. 2 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881-dik évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elővizezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Nagyszécsény, 1902. évi október 10. 404 Nagy, kir. bir. végrehajtó.

2812—1902. sz.

Arverési hirdetményi kivonat.

A szécsényi kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Szeles Boldizsár végrehajtónak, Szeles Miklós végrehajtást szenvedett elleni 143 kor. 75 fillér tökekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a b.-gyarmati kir. törvényszék, a szécsényi kir. jbróság területén lévő, Lóczy község határában fekvő, a lóczy 46. sz. tkvben A. I. 1—6. sorszámu ingatlanokból Szeles Miklós B. 29. alatti jutalékára 548 kor., a lóczy 347. sz. telekkönyv A. I. 1—10. sorszámu ingatlanból ugyanannak jutalékára 1228 korona s a lóczy 1425. sz. tkj. A. I. 1—10. sorszám alatti ingatlanból ugyanannak jutalékára B. 7. és 14. sz. alatt 612 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1902. évi november hó 3-ik napján d. e. 10 órakor Lóczy község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-jén 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszeri rendelet 8-dik §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Nagy-Szécsény, a kir. jbróság mint tkvi hatóságnál 1902. évi augusztus hó 13-án. 396 Szilassy, kir. jbró.

Értesítés.

Bécsi bevásárlásomról visszatérve, a n. érd. hölgyközönség szives tudomására hozom, hogy igen dús választékom van a legutolsó divatú, izléses

Kalapokban

melyeket bámulatos olcsó árban árusítok.

Sikerült nagyobb mennyiségű bécsi modellt beszerezni és így merem állítani, hogy a legmesszebb menő igényeknek is meg tudok felelni.

Kérem tehát a n. é. hölgyközönséget, ha valóban izléses, elegáns és legújabb divatú kalaphoz akar jutni, úgy kegyeskedjék műtermemet felkeresni, hol szebbnél-szebb kalapokat **mesés olcsón** kaphat, miután azokat a legelőkelőbb és legnagyobb bécsi műtermekből hoztam.

Teljes tisztelettel

Fischer Henrikné,

395

Fő-utca 36. sz.

4622—1902. P. szám.

Hirdetmény.

A balassagyarmati kir. törvényszék közhírré teszi, hogy Fischer Gábor vadkerti lakos a 3595—1902. P. számú első bírósági ítélettel gondnokság alá helyeztetett.

Kelt B.-Gyarmaton, 1902. évi augusztus hó 5. 394 Ligeti, kir. tszéki bíró.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH

Clayton & Shuttleworth

mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút 63. sz.

Által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgép-készletek 2½, egész 12 lóerőig, továbbá járgány-cséplőgépek, lökő-cséplők, tisztító-rostálók, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák.

„Columbia-Drill”
legjobb sorvetőgépek,
szekavágók, répvágók,
kukoricza-morzsolók,
daráló, 616-malmok,
egyetemes acél-akék.

2- és 3-vásd akék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kérésre ingyen és bérmentve küldetnek.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb locomobil- és cséplőgép-gyára.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH

Pontos
estm: {

754—1902. végreh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagyszécsényi kir. járásbírósnak 1902. évi V. 401. számú végzése következtében Pintér Sándor ügyvéd által képviselt Verseyi Rózi javára, Végh József ellen 100 kor. — fillér s jár. erejéig 1899. évi november hó 18-án foganatossított kielégítési végrehajtás utján felül és lefoglalt és 1720 koronára becsült következő ingóságok u. m.: lovak, tehének, szén, 1 kocsi és 20 méter tiszta búza nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a nagyszécsényi kir. bíróság 1902. évi V. 401—14. számú végzése folytán 100 kor. — fill. tökélytelenség, ennek 1899. évi nov. hó 1. napjától járó 6% kamatai, váltódíj és eddig összesen 39 kor. 57 fillérben bírósággal már megállapított 5 ár. kit. 16 kor. 40 fillér költségek erejéig Pusztatércsen leendő eszközölésére 1902. évi október hó 23-ik napjának d. u. 2 órája határidővel kitzetnek és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-czik 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az előárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, jelen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Nagy-Szécsényben, 1902. évi okt. hó 2. 401 Nagy, kir. bir. végrehajtó.

Borbély és fodrászüzlet átvétel!

Van szerencsém B.-Gyarmat város és vidéke n. é. közönségének szives tudomására adni, miszerint a volt

Verebes Gyula-féle borbély- és fodrászüzletet a mai naptól haszonbérbe átvettem,

főtörökvésem oda fog irányulni, hogy az igen tisztelt közönséget épen úgy, mint elődöm, a leggyorsabban, előzékenyen és pontosan kiszolgáljam, mindenféle hajmunkák a legszebb kivitelben és a legrövidebb idő alatt jutányos árak mellett készíttetnek.

A n. é. közönség b. pártfogását annál is inkább kérem, mivel az általam fizetett haszonbérből elődöm két árvájának életfenntartása fedeztetik s ez által a t. közönség jótéteményt gyakorol.

Kiváló tisztelettel

PAPITS PÉTER

fodrász.

747—1902. végreh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a b.-gyarmati kir. járásbírósnak 1902. évi V. 484. számú végzése következtében Pollak József javára, Papp István ellen 141 kor. — fillér s jár. erejéig 1902. évi július hó 14-én foganatossított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 1092 koronára becsült következő ingóságok, u. m. lovak, csikó, szekér, lószerszám, gabona, szén és szalma nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a b.-gyarmati kir. járásbírósnak 1902. évi V. 482—2. sz. végzése folytán 141 kor. — fill. tökélytelenség, ennek 1901. évi január hó 12-ik napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 49 kor. 76 fillérben bírósággal már megállapított költségek erejéig Pusztá-Bakón alperes lakásán leendő eszközölésére 1902-ik évi október hó 15-ik napjának d. e. 10 órája határidővel kitzetnek és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. LX. t.-czik 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az előárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt B.-Gyarmat, 1902. évi szeptember 30-án. 400 Tomis, kir. bir. végrehajtó.

Hirdetések
e lap kiadóhivatalában jutányos
áron felvétetnek.

A női szépség

elérésére, tökéletesítésére és fenntartására
legkitünőbb és legbiztosabb

a FÖLDES-féle

Margit Krém,

mely vegytiszta, sem higanyt, sem ol-
mot nem tartalmaz, teljesen ártalmatlan
és zsírintes.

Ezen világhírű arczkenőcs pár nap alatt eltávolít
szepit, májfoltot, pattanást, bőrkéket (Mitesser)
és minden más bőrbajt. Kiszimítja a pórcsatornákat,
redőket, himlőhelyeket és az arczot fehérré, si-
mává és üdévé varázsolja.

Legkitünőbb óvszer a nap és szél
befolyása ellen.

Áraz: kis tégely 1 kor., nagy tégely 2 kor. Margit
hőgyep (3 színben) 120 fillér. Margit szappan 70
fillér. Margit fogpép (Zahapasta) 1 kor. Margit arcz-
víz 1 kor. — Színtalan előmerő és közönsé levél.

Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beiktatása
után küld a készitő

FÖLDES KELEMEN

gyógyász ARAD.

Kapható minden gyógyszerüzletben, drogériában és il-
lusztráció-könyvtárakban.

Főraktár Balassa-Gyarmaton

Hamisítók bírósági el-
dőtnek

CSERVENYÁK GYÖRGY és

STIGLITZ KÁROLY

gyógyászárny.

Csodás,
gyors-
hatású.

Hirdetmény.

Az alólírt igazgatóság részéről ezennel
közhírré tétetik, hogy **f. évi október
hó 15-én d. e. 9 órakor** a véghelesi
vár irodájában:

1. a psztrussai malom } 1903. évi január hó 1-től
2. a zolnai malom } 3. esetleg 6 egymásután
3. a cserényi malom } következő évre

nyilvános árverés utján bérbe fognak
adatni.

A bérbevenni szándékozók felhivatnak,
miszerint a fenti napon s órában a szük-
séges bánatpénzzel ellátva, a véghelesi vár-
ban, hol a közelebbi feltételek is bármikor
megtudhatók, megjelenni sziveskedjenek.

Végheles, 1902. évi szeptember hóban.

A véghelesi uradalom
igazgatósága.

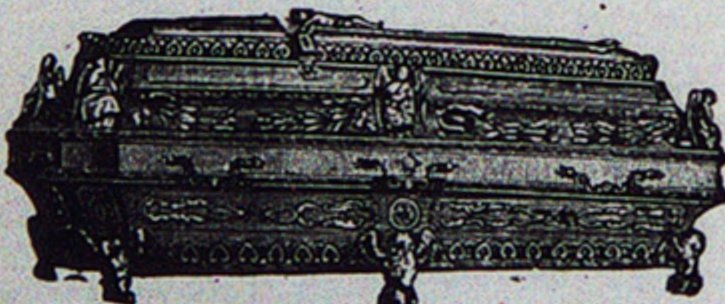
Temetkezési**vállalat.**

Legnagyobb raktár
**fa- és ércko-
porsékban,**

sirkoszorúk- és szalagokban (nyomtatott vagy himzett
felirattal), **szemfüdelek** a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig
nagy választékban. — Elvállalunk **temetés rendezéseket**, a
hozzá szükséges összes kellékekkel, a legjutányosabb árban.

GANSEL JOZSEF és TESTVÉRE

Szemben a kath. templommal. **B.-GYARMAT** Szemben, a kath. templommal.

Első b.-gyarmati keresztény TEMETKEZÉSI VÁLLALAT.

B.-Gyarmat, Fő-utca, a cukrászda mellett.

Elvállalok temetésrendezéseket a következő díjszabás mellett:

Osztály	Felnőtteknek	Ár	Gyermekeknek	Ár
I.	Erczkoporsó, szemfedő és párna, diszravatalozás és gyászokcsi	70 frttól feljebb	Erczkoporsó, szemfedő és párna, teljes ravatalozás és gyászokcsi	30 frttól feljebb
II.	Keményfa koporsó, szemfedő és párna, teljes ravatalozás és gyászokcsi	46 frttól feljebb	Bronzolt koporsó, szemfedő és párna, ravatalozás és gyászokcsi	18 frttól feljebb
III.	Fenyőfa koporsó kelet, szemfedő és párna, ravatalozás és gyászokcsi	28 frttól feljebb	Fenyőfakoporsó kelet, szemfedő és párna, ravatalozás és gyászokcsi	14 frttól feljebb
IV.	Fenyőfa koporsó sima, szemfedő és párna, ravatal és gyászokcsi	16 frttól feljebb	Fenyőfa koporsó sima, szemfedő és párna, ravatal és kocsi	6 frttól feljebb

Gyermekek koporsók szemfedővel 1 frt 25 krtól feljebb.

Továbbá hullaszállításat vidékre legjutányosabb díjszabás mellett. Állandó nagy raktárt tartok mindennemű temetkezési cikkekből u. m.: élő- és művirágokból, sirkoszoruk, szallagok, gyászjelentések, selyem és közönséges szemfűdelek, sirkesztek stb. Nagyobb temetéseknél teljes gyászpompa (falak bevonása, testőrség) stb. Teljes tisztelettel

Z A N A L A J O S,

épület- és butorasztalos üzlete s temetkezési vállalata.

A legolcsóbb bevásárlási forrás.

„Flóra” kertészeti!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására adni, hogy a 20 év óta fennálló és jó hírnévnek örvendő Stütz Antal ur tulajdonát képező **kereskedelmi- és műkertészetet**

átvettem és azt „Flóra” név alatt folytatom. Tanulmányaimat a legnagyobb bel- és külföldi kertészetekben megszerezve, képesnek érzem magamat arra, hogy a n. é. közönséget, úgy a mint elődöm, minden tekintetben képes leszek kielégíteni.

Kertészetemben az edénynövényeken kívül a legszebb élővirág csokrok és koszorúk, valamint egyéb a virágkötészetbe tartozó tárgyak a legújabb kötésmód szerint, legjutányosabb ár mellett kaphatók. Végül bátorodom a n. é. közönséget értesíteni, hogy úgy a „Macart”-féle csokrok és koszorúk, valamint művirágokból izléses kivitelű szobadisz pálmák és más apróbb mű-edénynövényeket saját-

kezűleg készítem és ezeket a szobadiszeket igen jutányos ár mellett megvételre ajánlom. A közeledő mindszeinti emléknapi szükséges sirkoszorúkat igen jutányosan készítek és kérem szükség esetén becses megrendelésüket.

A n. é. közönség becses pártfogásáért esedezik

Kiváló tisztelettel

Lúgert János,

kereskedelmi és műkertész Balassa-Gyarmaton,
369 István-utca 4. sz.

A legolcsóbb bevásárlási forrás.

Hazai ipar!

Magyar gyártmány!

„EMKE”

padló- és parquett-fénymáz.

Vegyünk Berkes-féle „EMKE” padló-fénymáz! s így elérjük, hogy kitűnő, legjobb magyar gyártmányt kaphatunk s a mellett kiváló kéményelődési osztályú szolgálatunk, mert 5% az „EMKE” javára azolgal.

A Berkes-féle „EMKE” szobapadló fénymáz: rögtön szárad s így a fényezett szoba már 1 óra múlva használatba vehető.

A Berkes-féle „EMKE” szobapadló fénymáz: mosható s szárazva törölve fénye még fokozottabb.

A Berkes-féle „EMKE” szobapadló fénymáz: víztől nem lesz fojtos, mint a többi fénymáz.

A Berkes-féle „EMKE” szobapadló fénymáz: kitűnően alkalmas konyhabutorok és más, erős használatnak kitett tárgyak mázolására.

Eladási hely:

Benkő József fűszerkereskedésében
Balassa-Gyarmat és Rumann
Lajosnéál, Ipolyság.

658—1902. végrh. az.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közzhírre teszi, hogy a nagyszécsényi kir. járásbírósnak 1902. évi V. 390. számú végzése következtében Schlessinger A. fia javára, Rosnák István ellen 309 korona 40 fillér s jár. erejéig 1902. évi július hó 7-én fogantatott biztosítási végrehajtás utján lefoglalt és 780 koronára becsült következő ingóságok u. m.: 1 hintó, 1 garnitúra, 2 schiffon és 1 tükör nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a n.-szécsényi kir. járásbírósnak 1902. évi V. 390. sz. végzése folytán 302 kor. 40 fillér tőkekövetelés, ennek 1902. évi február hó 15-ik napjától járó 5% kamatai, 1/3 % váltódíj és eddig összesen 42 korona 50 fillérben biróilag már megállapított 2 ár. kit 5 kor. költségek erejéig Nógrád-Ludányban leendő eszközölésére 1902. évi október hó 30-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt N.-Szécsény, 1902. évi október hó 8.

402

Nagy, kir. bir. végrehajtó.

A legolcsóbb bevásárlási forrás.

Nagy butor raktár!

Van szerencsém becses tudomására adni a n. é. butorbevásárló közönségnek és nagybecsült védőimnek, hogy a már régi fennálló üzletemet a mai kor igényeinek megfelelőleg teljesen újonnan berendeztem, raktáron tartok nagyválasztékban **mindennemű és kivitelű butorokat a legolcsóbb árak mellett.**

Szobaberendezések

vagy egyes

butordarabok

23 részletfizetésre is kaphatók.

Kiváló tisztelettel

PALLOS (Pollák) JÓZSEF

Balassagyarmaton.

Kedvező fizetési feltételek.

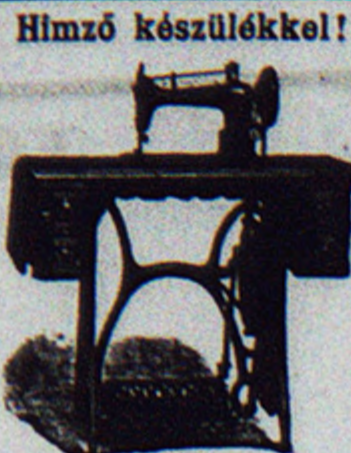
Vasúti megrendelések biztosítva küldetnek.

Postarendelések biztosítva küldetnek.

Bevásárlások részletezésére is eszközölhetnek.

Gyári raktár!
Varró-gépekből!

Családok, férfiak és nők szabók részére.

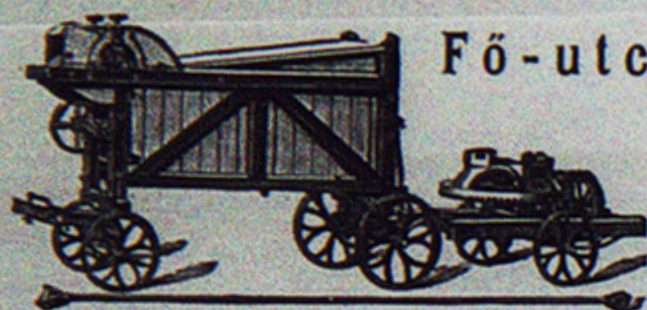
Legjobb gyártmány! Jótállás mellett!
Olcsó pénzért! Részletfizetésre!

Gyári raktár!
gazdasági gépekből!

u. m. gőzcséplők, velőgépek, járgányos cséplők, konkoly válogatók, rostók, ekék, szecskavágók, szőlőprések stb.

Legjobb gyártmány! Jótállás mellett!
Olcsó pénzért! Részletfizetésre!

Kaphatók
Weisz Adolfnál
Balassagyarmaton

Fő-utca.

Hirdetések a kiadónálban jutányos áron felvételnek

Étterem megnyitása!

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy folyó hó 12-én azaz vasárnap, a Zrinyihez címzett vendéglőben, amely Barok Jakab tulajdonát képezi, egy egészen újonnan épített, elegánsan berendezett és a legújabb izzólámpákkal ellátott

éttermet, halászlé-
estélylyel egybekötve

és egy jóhírnevű zenekar közreműködése mellett ünnepélyesen megnyitjuk.

Főtörökvésünk oda fog irányulni, hogy úgy mint eddig, úgy ezután is a nagyérdemű közönség igényeit teljesen kielégíthessük.

A nagyterem különösen alkalmas bálók, lakodalmak és társasvacsorák rendezésére.

Valódi tiszta borok, naponta többször csapolt friss Dréher A-féle kőbányai sör, valamint jó magyaros ételekről gondoskodunk.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását tisztelettel kérjük

Finger Károly,
vendéglős.

Barock Jakab,
tulajdonos.

Nemzeti irodalmunk legértékesebb alkotásait, a magyar irodalom főműveit

Magyar

Franklin-Társulat
kiadása.

Remekírók

ezim alatt egyöntetű szép kiadásban, 55 kötetben, díszes vászonkötésben adja közre a Franklin-Társulat.

Tartalmazza:

*Arany János	Kisfaludy Károly
*Arany László	Kisfaludy Sándor
Balassa Bálint	Kölcsey Ferenc
*Bajza József	Kossuth Lajos
Berzsenyi Dániel	Madách Imre
Csiky Gergely	Mikes Kelemen
Csokonay V. M.	Pázmány Péter
*Czuczor Gergely	Petőfi Sándor
Deák Ferenc	Reviczky Gyula
Eötvös József br.	Széchenyi István
Fazekas Mihály	*Szigligeti Ede
*Garay János	Teleky László gr.
Gyöngyössi L.	*Tompai Mihály
Gvadányi József	*Vajda János
Kármán József	*Vörösmarty M.
Katona József	Zrinyi Miklós
Karáczy Ferenc	műveit.
*Kemény Zsigmond	
Népies líra	Népköltészet
Népköltészet	Népköltészet

* A csillaggal jelzett remekírók kiadási jogát a Franklin-Társulat magának szerződésileg biztosította úgy hogy azt más kiadó ki nem adhatja, ezen írók művei más versenygyűjteményben meg nem jelenhetnek.

A Franklin-féle Magyar Remekírók 55 tetes kötetét felőle a legbecsebbet, mit a magyar szellem teremtett és hivatala van arra, hogy minden családi könyvtár gerincze legyen.

A Franklin-féle Magyar Remekírók kiállítása méltó a nemzeti mű jelentőségéhez. Kötése pályanyertes, művészi,

erős angol vászonkötés, a papírja famentes, soha meg nem sárguló; betűi külön e célra készülnek.

A Franklin-féle Magyar Remekírók öt kötetes sorozatokban jelennek meg 1902. februártól kezdve és azontúl minden félévben egy-egy öt kötetből álló sorozat.

A Franklin-féle Magyar Remekírók előfizetőinek külön kedvezményképen a most megjelenő új magyar Shakspeare-kiadás, 6 vaszkos kötetben, díszkötésben 20 korona — kivételes áron szállítatik, holott e kiadás bolti ára 30 korona lesz és az eddig forgalomban volt Shakspeare kiadás 400 koronába került. Legkiválóbb költőink remek fordításai-ban közli Shakspeare remekait e kiadás, névszerint Arany János, Petőfi, Vörösmarty, Szász Károly, Lévy József, Rákosi Jenő, Arany László, Győry Vilmos átültetésében. Ez az egyetlen teljes magyar Shakspeare és értékes kiegészítője a Magyar Remekírók gyűjteményének. Megrendelhető a Magyar Remekírók-kal egyidejűleg.

A Franklin-féle Magyar Remekírók 55 kötetnyi teljes gyűjtemény ára 220 korona, mely összeg havi részletekben törleszthető; a hat kötetes teljes Shakspeare kedvezményára 20 kor., a Remekírók előfizetőinek, ha a két mű együttesen rendeltetik meg.

Sajtó alá rendezik és az illető író életét és munkáinak jellemzését felőle bevezetéssel ellátják

Alexander Bernát
Angyal Dávid
Badics Ferenc
Bánóczy József
Beöthy Zsolt
Berzeviczy Albert
Bayer József
Endrődy Sándor
Erődi Béla
Erdélyi Pál
Ferenczy Zoltán
Fraknói Vilmos
Gyulai Pál
Heinrich Gusztáv
Koroda Pál
Kossuth Ferenc
Kozma Andor
Lévy József
Négyesy László
Rákosi Jenő
Reidl Frigyes
Széchy Károly
Széll Kálmán
Váci János
Vadnai Károly
Volnovich Géza
Zelk Zoltán

E fényes névsor biztosítékot nyújt arra nézve, hogy a Magyar Remekírók megbízható szövegét adja a fölvetett munkáknak, hogy minden élettrajz önálló becsű munka lesz.

A Franklin-Társulat által kiadott Magyar Remekírók II. sorozata

most jelent meg és a következő köteteket tartalmazza:

ARANY JÁNOS munkái II. kötet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Riedl Frigyes.

KOSSUTH LAJOS munkáiból. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Kossuth Ferenc.

REVICZKY GYULA összes költeményei. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Koroda Pál.

SZIGLIGETI EDE színművei I. kötet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Bayer József.

VÖRÖSMARTY MIHÁLY munkái II. kötet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Gyulai Pál.

Még a télen megjelent I. sorozat pedig az alábbi öt kötetet adja:

Arany János munkái I. Sajtó alá rendezte Riedl Frigyes.

Vörösmarty M. munkái I. Sajtó alá rendezte Gyulai Pál.

Tompai Mihály munkái I. Sajtó alá rend. Lévy József.

Garay János munkái. Sajtó alá rend. Ferenczy Zoltán.

Csiky Gergely színművei. Sajtó alá rend. Vadnai Károly.

Megrendeléseket elfogad minden könyvkereskedés, valamint a Franklin-Társulat Budapesten.

Nomatott a kiadótulajdonos B.-Gyarmati Könyvnyomda gyorsajtaján.